

Kako prijetni so lahko spominil Kar pomislite na BMW 2002 izpred tri-najstot let, kakšen avtomobil, za tiste čase! Kdor si ga je lahko privoščil, je oznanjal športnost in dober okus. Prav ta model je beevojevo prikoval med zvezde! In münchenska serija »3« je samo nadaljevanje slave. Nekateri celo misljijo, da je slava na njen račun malce potemnela.

Beevojev sloves se dandanesni širi na račun velikih in prestižnih limuzin, ki silijo vštric z mercedesi in ki so dovolj ekskluzivne, da imajo svoj krog kupcev. Najmanjši beevojevi so torej le tolažba za tiste, ki prsegojo na belo-modri krog, a ne zmrejo seči dovolj visoko. Čeprav je res, da je BMW 323 i (»paket moči« smo mu rekli, ko smo ga testirali) že zvezdnik, pa je njegov najšibkejši vrstnik 315, ki ga poznamo od letosnjega ženevskega salona dalje, bolj zasilna rešitev kot pa »volk v ovčji koži«. Tudi ta vzdevek smo prvič zapisali prav na beevojevski račun!

ŠTIRJE VALJI IN VBRIZGAVANJE

BMW 318 i je nekje v sredi. Sodi med ta hip edine tri beevoje, ki jih poganjajo štirivaljni motorji, nastal je pa oktobra lani, ko so pri BMW oznake za svoja najmanjša vozila malce premetali. Odtej modela 318 ni več, njegov 1766 kubični motor (66 kw oziroma 90 KM) so presadili v BMW 316, motor iz tega avtomobila pa je zdaj v BMW 135. No, tudi BMW 318 i poganja 1766 kubični motor, toda »na koncu oznake pomeni vbrizgavanje goriva in, obenem, 77 kw oziroma 105 KM.«

Nevzven je tudi 318 i prav takšen kot vsi drugi BMW iz te serije, torej ga podrobnejše ni potrebno opisovati. Nos, na katerega sta dva žarometa, je že malce starinsko prisekan,

BMW 318i

Variacija na temo

Tema je seveda varčevanje z gorivom, a ne na račun manjših zmogljivosti – Vse redkejši primerek: BMW s štirivaljnikom!

Cena: 13 970 DM in 325 016 dinarjev
Osnova za izračun rep. in obč. davka: 291 500 din
Proizvajalec: BMW AG, 8 München 13, ZR Nemčija
Generalni zastopnik: Tehnouinion, Ljubljana, Vošnjska kova 2

pa tudi spremembu njegove oblike so – skupaj še z nekaterimi modifikacijami – že napovedali. Za zdaj pa tudi ta BMW sodi med tiste osebne avtomobile, ki se vozinku »zalepijo« na roke; hočem reči, da se takšnih vozil ni potrebno privajati in da je domačnost popolna že po nekaj sto metrih vožnje. Beevojevi seriji »3« so sicer limuzine, ampak samo ob dvojnih vratih in ob skopu odmerjeni zadnji klopi je dovolj prostora le za dva odrasla potnika. Voznik se tudi v tem BMW ne more pritoževati, ker je vse, kar dobi, umerjeno prijetnemu počutju in sproščeni legi. Trik z rahlo zasukanim sredinskim delom armature

plošče je še vedno zelo učinkovit, pa tudi za oči prijeten. Sicer pa so vsi merilniki (hitrosti, vrtljajev, temperature in goriva) zbrani pred voznikom, ob strani so le ročice za gretje in zračenje, stikalo za varnostne utripalke, radijski sprejemnik in pepelnik z vžigalnikom. Volan je na štiri prečke z zajetnim sredinskim delom in prestavno ročico je takšna kot jo v BMW pričakujemo: kratka, natančna, ravno prav daleč od rok in malce hreščeca, ko gre za vrzatno prestavo.

Tudi 318 i, čeprav cenejši izmed te bavarske ponudbe je narejen z vso nemško natančnostjo, v prid večni tokmi z italijanskimi alfami, ki sicer ne skrivajo južnjaške živahnosti, pa tudi malomarnosti ne!

Zato se sploh ne gre čuditi, če se vrata in pokrovki zapirajo na prvi mah, če so preproge skrbno obšte in če je na sedežih kakovostno blago. Jaso: kot vsi avtomobilni znamke BMW ima tudi ta zglašnika na prednjih naslonjalih, avtomatska varnostna pasova in z elektriko nastavljivo zunanje vzvratno ogledalo. Za širše gume, radio in z dvostenopenjsko pomično streho je potrebno posebej doplačati.

BMW 318 i je nastal zaradi varčnosti z gorivom. Zavoljo tega so inženirji naredili tole:

- zelo natančno so ugasili sesalne cevi

Hvalimo

- počutje voznika
- zmogljivosti motorja
- poraba goriva
- lega na suhem
- oprema

Grajamo

- glasen motor
- prestava v diferencialu
- lega na mokrem
- cena (pri nas)

Kaj pravi ona?

Vsač jí je, lahko bi se kar zanjubile vanj! To ne bi bila ljubezen na prvi pogled, saj je že zdavnaj reka, da se v temežnih dobro počuti (navsezadnje, kdo se pa ne?). Bencinskim cenam in njenim dohodkom na ljubo bi bil motor lahko še manj poželen, zavoljo dragih preiskrov pa tudi manj poskušen. Toda, kdaj ste pa še slišali za neposkušen BMW? Torej naj bo, kakršen je, saj ga tako ali tako ne zmore kupiti. Drugim nevoščljiva pa tudi ni!

- preoblikovali so izgorenje proste: ti so zdaj podobno kroglasti kot pri šestvaljnikih iz iste hiše, kar je skupaj s prilagoditvijo batov omogočilo dvig kompresije od 8,3:1 na 10,0:1 in točenje goriva super;

- pritaknili so Boschevo mehansko napravo za vzbogavanje goriva (K-jetronic).

Vsi trije ukrepi so med seboj v natančno predvideni zvezi in omogočajo dovolj ugoden varčevalni optimum, ne da bi se to vozilo poznalo pri njegovih zmogljivostih. Te so celo večje kot pri običajnem BMW 318 in skoraj takšne kot pri BMW 320, s šestvaljnikom pod prednenim pokrovom.

Tovarna napoveduje – na račun omenjenih izboljšav – približno sedemdomstotin prihramki pri gorivu, njena podatka o največji hitrosti in pospeševanju od 0 do 100 km na uro pa sta skromnejša od tistih, ki smo jih izmerili med našim testom.

Tako bi rekli, da se motorju »skopušča« z gorivom prav nič ne pozna. Seveda je varčnost relativna stvar, saj je na svetu veliko avtomobilov, ki porabijo manj kot ta BMW. Toda: dokler se tako odločno in hitro voziče s povprečno bencinsko požrešnostjo pičilnih enajstih litrov na 100 kilometrov poti, je o varčevanju že moč govoriti. Pri tem se motor izkaže tudi z veliko prožnostjo in voljno potegne že pri 2000 vrtljajih v minutni. Kdor zna spremeno in pravi čas pretikati navzgor in komur se vedno ne mudri, ta bo prihranil še kakšen liter bencina.

Žal pa so bili v tovarni tudi nekaj nespretni: največjo hitrost 173 km na uro smo izmerili pri 6300 vrtljajih motorja, kar je odločno prevelika številka. Resa je za ta avtomobil moč dokupiti tudi peto prestavo v menjalniku, ki na motor dosti bolj blagodejno deluje, toda tudi štiristopenjski menjalnik bi pomagal varčevati motor in gorivo, če bi mu tehniki z nekaj vнемi prilagodili prestavo v diferencialu. Tako bi treščili še po eni muhi v istem manu: motor je namreč nad 5000 vrtljajev roba-

to glasen, pa bi vožnja v nižjem območju postala prijetnejša, predvsem pa tišja. Res pa je, da bi se moral voznik pri tem spriznjaziti z malce slabotnejšimi pospeški.

DIVJAŠKE RAZVADE

Z BMW, vsaj z večino od njih, ni nikakršnih težav, dočler je cesta suha. Ti avtomobili so po tej plati odlično zasnovani in navdušujejo voznika – prvič z zelo dobro vidljivostjo in nasploh z ugodnim položajem za volanom, in – drugič – s širimi posamičnimi obesami, ki se športnemu vijuganju dolgo kos.

A bojte se dežjal! Celo ta BMW, ki sodi med hiše pohlevneže, da o BMW 323i, ki je že pravi cestni dirkalnik, sploh ne govorimo, ima občutljiv zadek. Motor v hipu reagira na pregrubo dodajanje pilna in povzroči »power slide« (tako se reče zdrsanjanju koles na račun premoči v prenosu), ki ga znajo krotiti samo mojstri, toda na mokrem je lahko tudi nevarno. In še tole: skoraj značilna je tudi neudinčkovitost brzalnikov, ki pri velikih hitro-

Tehniški podatki

Motor: štirivaljni – štiritaktni – vrstni – nameščen vzdolžno nad prednjo premo – vrtina in gib 89×71 mm – gibna prostornina 1768 kubikov – kompresija 10,0:1 – največja moč 77 kW (105 KM) pri 5800/min – največji navor 145 Nm (14,8 kpm) pri 4500/min – ročična gred v 5 ležajih – odmična gred v glavi (veriga) – mehaniško vibrizgavanje goriva (bosch K – jetronik) – mazanje pod pritiskom, oljni filter v glavnem toku – vodno hlajenje s črpalko, termostatom in ventilatorjem – akumulator 12 V, 44 Ah – alternator 910 W

Prenos moći: motor sprejed poganja zadnji kolesa – enokolutna suha sklopka – štirostopenjski sinhronizirani menjalnik, prestavna ročica na tleh – prestavna razmerja: 3,764; 2,043; 1,320; 1,000; vzvratna 4,096; diferencial 3,910 – platilšča 5 J x 13 – gume 165 SR 13 (continental)

Voz in obes: limuzina za 5 oseb – dvoja vrata – samonosna karoserija – vsa štiri kolesa na posamičnih obesah, sprejaj vzmetni nogi, prečna vodi-

la, stabilizator, zadaj vzmetni nogi, poševna vodila, stabilizator – dvokročne zavore, sprejaj kolutne, zadaj bobnaste, servo, omejevalnik moči zadaj, mehaniška ročna zavora na zadnji kolesi, ročica med sedežema – volan z zobato letvijo, prestava 21,1:1

Mere in teže: dolžina 4,355 m – širina 1,610 m – višina 1,380 m – medosna razdalja 2,563 m – kolotek sprejaj 1,365 m, zadaj 1,375 m – najmanjša razdalja od tal 0,145 m – rajdnik krog 10,3 m – prostornina prtičnika 400 litrov – teža praznega vozila 1080 kg – dovoljena obtežba 400 kg – posoda za gorivo 58 litrov – uporabna prostornina prtičnika 383 dm³

Zmogljivosti:

– tovarniški podatki: največja hitrost 171 km na uro – O do 100 km na uro: 11,5 s – poraba goriva po ECE: 7,1/9,1/10,4 litera na 100 km

– naše meritve: največja hitrost 173 km na uro – 0 do 100 km na uro: 11,1 s – kilometr brez zateza 33,0 s – kazalec na merilniku hitrosti 100, resnična hitrost 98 km na uro – povprečna poraba goriva 10,9 litera na 100 km (najmanj 7,4, največ 14,3 litera na 100 km)

stih niso več kos vodi na šipi; zračni tok ob njej ju privzdigne in jima odvzame moč.

Zdaj tudi veste, da je BMW 318 i, celo z napakami vred, pravi BMW, od strehe do tal. Malce priletel je že, če mu pogledamo pod kožo; tudi obliku ni več takšna, da bi vzbujuja stilistično zavist. Je pa serija »3« še vedno ena od prepirčljivejših ponudb med te sorte avtomobil, seveda pod pogojem, da se pogovarjam o športnih limuzinah.

Varčni posegi pri BMW 318 i so brez dvoma uspeli, malce tudi v posmeh tistim, ki trdijo, da je moč varčevalcev le z zelo majhnimi in počasnimi avtomobili. In ker je vse drugo pri avtu že zdavnaj preskušeno, ob temu pa tudi slovito kako-vostno izdelano, so dvomi vanj odveč.

Žalostna je pa tale resnica: avtomobil se ob prehodu čez našo mejo tako zelo podraži, da se vsi varčevalni nameni v hipu sesujejo. Tako ostajajo bemevje še naprej le za izbrane.

MARTIN ČESENJ
FOTO MARJAN ZAPLATIČ